

A-III/1/22ANYS3CCTC1/23

तृतीयसत्रार्द्धः

प्रथमपत्रम् (DSCC-24)

न्यायः

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्कः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. विभक्तिः कतिविधा ?
2. संख्यावाचकानामेकवचनद्विवचनबहुवचनानां कुत्र शक्तिः ?
3. आख्यातद्विवचनबहुवचनयोः संख्याबोधकत्वं कुतः आवश्यकत् ?
4. कर्मत्वं किंरूपं प्राचीनमते ?
5. दुहेरर्थः कः ?
6. अजां ग्रामं नयतीत्यत्र धात्वर्थः कः ?
7. शिष्यं शास्त्रं ज्ञापयति इत्यादौ कर्तुः कर्मसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते ?
8. दृशिसमभिव्याहृतद्वितीयायाः कोऽर्थः ?
9. अनुमित्यर्थकधातुयोगे विषयतामात्रस्य द्वितीयार्थित्वे काऽनुपपत्तिः ?
10. 'सन्' प्रत्ययविधायकं सूत्रं लिखत ।
11. कारकविभक्तितृतीयायाः कोऽर्थः ?
12. काष्ठेन पचतीत्यत्र कर्तुरपि करणतापत्तिः कथं वारणीया ?
13. धूमेनानुमिनोमि इत्यत्र हेतुतृतीयार्थः कः ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. प्रथमाविभक्त्यर्थं निरूप्य एकवचनादीनां शक्तिः कुत्रेति विचारयत ।
15. 'गां दोग्धि पयः' इत्यत्र वाक्यार्थं वर्णयत ।
16. 'अजां ग्रामं नयति', 'अजा ग्रामं नीयते' इति प्रयोगद्वये अन्वयबोधं निरूपयत ।

17. पुष्पं जिघ्रति इति वाक्यस्यार्थं प्रतिपादयत ।
18. अनुमित्यर्थकधातुयोगे द्वितीयार्थं वर्णयत ।
19. हेतुतृतीयां सोदाहरणं निरूप्य हेतुत्वस्वरूपं निर्णयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. प्रथमार्थसंख्यायाः प्रकृत्यर्थे केन सम्बन्धेन अत्यः इति विचार्य निर्णयत ।
21. प्राचीननवीनमतभेदेन द्वितीयार्थकर्मत्वं विवेचयत ।
22. कारकविभक्तितृतीयाः कुत्र शक्तिरिति व्यवस्थापयत ।

A-III/2/22ANYS3CCTC2/23

तृतीयसत्रार्द्धः

द्वितीयपत्रम् (DSCC-25)

न्यायः

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्काः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. सम्प्रदानचतुर्थीविधायकं सूत्रं किम् ?
2. सम्प्रदानत्वं नाम किम् ?
3. 'रजकस्य वस्त्रं ददाति' इत्यत्र ददातेरर्थः कः ?
4. 'विप्रायशतं धारयतीत्यत्र केन सूत्रेण सम्प्रदानता ?
5. 'उपाध्यायादधीते' इत्यत्र पञ्चम्यर्थं लिखत ।
6. 'भुवः प्रभवः' इति सूत्रे प्रभवो नाम कः ?
7. 'शुक्लीकरोति' इत्यादौ च्विप्रत्ययविधायकं सूत्रं किम् ?
8. शैषिकषष्ठीविधायकसूत्रस्यार्थं लिखत ।
9. समवेतत्वादेः षष्ठ्यर्थत्वे 'हस्तस्य चैत्रः' 'शाखायाः वृक्षः' इत्यादिकं कथं न प्रयुज्यते ?
10. 'भुवि गच्छती' इत्यत्र सप्तम्याः कोऽर्थः ?
11. 'वीणायां शब्दः' इत्यत्र सप्तम्यर्थः कः ?
12. 'चर्मणि द्वीपिनं हन्ति' इत्यत्र केन सूत्रेण सप्तमी ?
13. 'यूपाय दारु' इत्यत्र चतुर्थ्यर्थः कः ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. 'विप्राय शतं धारयति' इत्यत्र धार्यर्थं निर्णयत ।
15. 'शुक्लीभवति' इत्यत्र वाक्यार्थं वर्णयत ।

16. 'व्याघ्रात् बिभेति' इत्यत्र पञ्चमीनिर्वाहप्रकारं दर्शयत ।
17. 'अस्मादयं दीर्घः' इत्यादौ केन सूत्रेण पञ्चमी इति विचार्य निर्णयत ।
18. शैषिकषष्ठीं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
19. 'यस्य च भावेन भावलक्षणम्' इति सूत्रविहितसप्तमीस्थलेषु वाक्यार्थं निरूपयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. कर्मत्वसम्प्रदानत्वयोः भेदमुपवर्ण्य 'ब्राह्मणाय गां ददाति' इत्यत्र बोधप्रकारं वर्णयत ।
21. अपादानत्वं निरुच्य 'वृक्षात् पर्णं पतति' इत्यत्र वाक्यार्थं निरूपयत ।
22. निर्धारणषष्ठीस्थले 'नराणां क्षत्रियः शूरः नरेषु वा' इत्यत्र विवक्षितार्थलाभप्रकारं प्रदर्शयत ।

A-III/3/22ANYS3CCTC3/23

तृतीयसत्रार्द्धः

तृतीयपत्रम् (DSCC-26)

न्यायः

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्काः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. शाब्दबोधो नाम कः ?
2. शाब्दबोधे भासमानः पदार्थद्वयसंसर्गः कतिविधः ?
3. कीदृशेन पदेन उपस्थापितस्यार्थस्य अभेदः भासते ?
4. अभेदो नाम कः ?
5. मीमांसकमते शाब्दबोधे मुख्यविशेष्यः कः ?
6. भावनामुख्यविशेष्यकबोधे किं जैमिनीयसूत्रं प्रमाणम् ?
7. मीमांसकमते पदार्थानामन्वये सर्वणसाधारणी व्युत्पत्तिः का स्वीक्रियते ?
8. चैत्रेण सुष्यते इत्यत्र मीमांसकमते कीदृशो बोधो जायते ?
9. वैयाकरणमते धात्वर्थस्य विशेष्यत्वं कया स्मृत्या सिद्ध्यति ?
10. निरुक्तकारेण उक्तं नाम लक्षणं किम् ?
11. नैयायिकमते आख्यातार्थः कः ?
12. नैयायिकमते प्रथमान्तार्थः कुत्र स्थले मुख्यविशेष्यतया भासते ?
13. नैयायिकमते द्वितीयार्थः कः ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. विशेष्यविशेषणपदयोः समानवचनकत्वनियमः कुत्र इति निरूपयत ।
15. प्रथमान्तपदस्यापि क्रियापदसाकाङ्क्षत्वमस्तीति मीमांसकमतेन प्रतिपादयत ।

16. मीमांसकमते कर्तृकर्मभावाख्यातस्थलेषु निष्कृष्टशाब्दबोधं वर्णयत ।
17. वैयाकरणमतेन भावप्रधानमाख्यातमिति निरुक्तस्य धात्वर्थप्राधान्यपरत्वं व्यवस्थापयत ।
18. प्राचीनवैयाकरणसम्मतां बोधसरणिं कर्तृकर्मभावाख्यातस्थलेषु दर्शयत ।
19. नैयायिकमते कीदृशः चैत्र इति प्रश्नस्य चैत्रः पचतीति उत्तरप्रसङ्गं वारयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. मीमांसकाभिप्रेतं भावनामुख्यविशेष्यकशाब्दबोधं निरूपयत ।
21. प्रथमान्तार्थस्य मुख्यविशेष्यत्वे वैयाकरणोक्तान् दोषान् परिगणयत ।
22. नैयायिकमते 'पश्य मृगो धावति' इत्यत्र एकवाक्यत्वं प्रतिपादयत ।

A-III/4/22ANYS3CCTC4/23

तृतीयसत्रार्द्धः

चतुर्थपत्रम् (DSCC-27)

न्यायः

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्कः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. विषयतायाः ज्ञानरूपत्वे को दोषः ?
2. प्रतियोगितायाः प्रतियोगिस्वरूपत्वे को दोषः ?
3. अधिकरणत्वं कुतो नाधिकरणस्वरूपम् ?
4. द्विविधशक्तेरुदाहरणं दर्शयत ।
5. अपूर्वस्य यागादिव्यापारत्वं कुतः स्वीक्रियते ?
6. प्रोक्षणादिजन्योऽतिशयः सिद्धान्ते किंनिष्ठः ?
7. ब्रीह्यादीनां संस्कार्यकर्मता कथम् ?
8. सादृश्यं कः पदार्थः ?
9. किं नाम वैधर्म्यम् ?
10. भाट्टमते ज्ञातता नाम का ?
11. सिद्धान्ते ज्ञानकर्मत्वं किंरूपम् ?
12. गौणी किं रूपा ?
13. व्यञ्जनायाः द्वैविध्यं दर्शयत ।

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. विषयतायाः अतिरिक्तत्वं सयुक्तिकं साधयत ।
15. सहजशक्तेरतिरिक्तत्वं खण्डयत ।

16. आधेयशक्तिपक्षमुपपादयत ।
17. सादृश्यस्य पदार्थान्तरत्ववादिनां मीमांसकानामाशयं प्रतिपादयत ।
18. भाट्टमतरीत्या ज्ञाततां साधयत ।
19. लक्षणायाः स्वरूपं निरूप्य गौण्याः तत्रान्तर्भावं दर्शयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. आधेयत्वादीनामतिरिक्तपदार्थत्वं स्थापयत ।
21. 'संस्कारः पुंस एवेष्टः प्रोक्षणाभ्युक्षणादिभिः ।
स्वगुणाः परमाणूनां विशेषाः पाकजादयः ॥
इति कारिकायाः भावं विशदयत ।
22. व्यञ्जनायाः लक्षणायामन्तर्भावं प्रतिपादयत ।